

نام درس: مطالعات اجتماعی نهم
نام دبیر: نوید میرصادقی
تاریخ امتحان: / / ۱۳۹۹
ساعت امتحان: : صبح / عصر
مدت امتحان: ۴۵ دقیقه

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۲ تهران
دبيرستان غیردولتی پسرانه‌سرای دانش واحد مرزداران
آزمون نیمسال‌اول سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

نام و نام خانوادگی:
مقطع و شش:
نام پدر:
شماره داوطلب:
تعداد صفحه سوال: ۱ صفحه

ردیف	سوالات	ردیف
۱	<p>جای خالی را با عبارت مناسب پر نمایید.</p> <p>الف. موسس سلسله‌ی فاجاریه توانت را که آخرین فرمانروای زندیه بود شکست دهد.</p> <p>ب. با شکست لطفعلی‌خان زند، سلسله قاجار را تاسیس نمود.</p> <p>ج. هر نقطه از کره زمین روی یک مدار ویک نصف النهار مشخص قرار دارد که به آن ها آن نقطه می‌گویند.</p> <p>د. بعد از شاه، وزیر بزرگ در دوران صفویه وجود داشت که به او نیز می‌گفتند.</p>	۲
۲	<p>با توجه به جملات زیر یکی از دو گزینه داخل پرانتز را انتخاب نمایید.</p> <p>الف. (شاه عباس - شاه طهماسب) پایخت را از تبریز به قزوین منتقل نمود.</p> <p>ب. پیش از دوره صفویه (ازبکان - روسیه) از شمال شرقی به مرزهای ایران حمله می‌کردند.</p> <p>ج. به موجب عهدنامه (گلستان - ترکمنچای)، گرجستان، داغستان و شهرهای باکو و گنجه از ایران جدا گردید.</p> <p>د. مشتری جز سیارات (خارجی - داخلی) منظومه شمسی است.</p>	۲
۳	<p>درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.</p> <p>الف. سال ۳۶۵ روزه را سال رسمی می‌گویند.</p> <p>ب. میزان رشد اقتصادی کشورها را با تولید ناخالص داخلی و درآمد سرانه اندازه گیری می‌کنند.</p> <p>ج. نادر به جای عنوان شاه لقب وکیل الرعایا یعنی نماینده مردم را برای خود برگزید.</p> <p>د. از نتایج حرک ورقه‌های زمین، ایجاد چین‌خوردگی‌ها، رشته کوه‌ها و کوههای آتش‌شانی است.</p>	۳
۴	<p>واژگان زیر را تعریف کنید.</p> <p>الف. زیست بوم</p> <p>ب. مهاجرت</p>	۴
۵	چهار عامل موثر بر آب و هوای جهان را فقط نام ببرید.	۵
۶	منظور از امید به زندگی در شاخص توسعه انسانی چیست؟	۶
۷	ساعت واقعی چه تفاوتی با ساعت رسمی دارد؟	۷
۸	دو مورد از جشنها و آئینهای دوره صفوی را نام ببرید.	۸
۹	زیست بوم بیان را توضیح دهید.	۹
۱۰	مهم ترین عواملی که باعث تخریب زیستگاه‌ها می‌شوند را نام ببرید.	۱۰
۱۱	تفاوت کوههای جوان و پیر چیست؟ توضیح دهید.	۱۱
۱۲	در مورد نهضت تنبکو هر چه می‌دانید بنویسید.	۱۲

ردیف	سوالات	ردیف
۱	<p>جای خالی را با عبارت مناسب پر نمایید.</p> <p>الف. موسس سلسله‌ی قاجاریه توانت لطفعی خان را که آخرین فرمانروای زندیه بود شکست دهد.</p> <p>ب. اقامحمدخان با شکست لطفعلی خان زند، سلسله قاجار را تاسیس نمود.</p> <p>ج. هر نقطه از کره زمین روی یک مدار ویک نصف النهار مشخص قرار دارد که به آن مختصات جغرافیایی آن نقطه می‌گویند.</p> <p>د. بعد از شاه، وزیر بزرگ در دوران صفویه وجود داشت که به او اعتماد الدوله نیز می‌گفتند.</p>	۱
۲	<p>با توجه به جملات زیر یکی از دو گزینه داخل پرانتز را انتخاب نمایید.</p> <p>الف. (شاه عباس - شاه طهماسب) پایخت را از تبریز به قزوین منتقل نمود.</p> <p>ب. پیش از دوره صفویه (ازبکان- روسیه) از شمال شرقی به مرازهای ایران حمله می‌کردند.</p> <p>ج. به موجب عهدنامه (گلستان- ترکمنچای)، گرجستان، داغستان و شهرهای باکو و گنجه از ایران جدا گردید.</p> <p>د. مشتری جز سیارات (خارجی- داخلی) منظومه شمسی است.</p>	۲
۳	<p>درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.</p> <p>الف. سال ۳۶۵ روزه را سال رسمی می‌گویند. درست</p> <p>ب. میزان رشد اقتصادی کشورها را با تولید ناخالص داخلی و درآمد سرانه اندازه گیری می‌کنند. درست</p> <p>ج. نادر به جای عنوان شاه لقب وکیل الرعایا یعنی نماینده مردم را برای خود برگزید. نادرست</p> <p>د. از نتایج حرکت ورقه‌های زمین، ایجاد چین خوردگی‌ها، رشتہ کوهها و گونه‌های آتششانی است. درست</p>	۳
۴	<p>واژگان زیر را تعریف کنید.</p> <p>الف. زیست بوم: یک ناحیه وسیع جغرافیایی که در آن انواع خاصی از گیاهان و جانوران زندگی می‌کنند.</p> <p>ب. مهاجرت: رفتن مردم از جایی به جای دیگر برای کار یا زندگی.</p>	۴
۵	<p>چهار عامل موثر بر آب و هوای جهان را فقط نام ببرید.</p> <p>۱- زاویه تابش خورشید و عرض جغرافیایی ۲- دوری و نزدیکی به اقیانوسها و دریاهای ۳- ارتفاع از سطح زمین ۴- فشارهای جریان باد</p>	۵
۶	<p>منظور از امید به زندگی در شاخص توسعه انسانی چیست؟</p> <p>امید به زندگی یا متوسط طول عمر در یک کشور یعنی تعداد سال‌هایی که انتظار می‌رود کودکی که در آن کشور به دنیا آمده است، عمر کند و زنده بماند. میزان طول عمر یا امید به زندگی در یک جامعه نشان دهنده وضعیت سلامت و بهداشت در آن جامعه است. در کشورهایی که مردم در محیطی پاک و بدون آلودگی زندگی می‌کنند، به غذای کافی و آب سالم دسترسی دارند و درصورت بیماری یا روبه رو شدن با حوادث، از امکانات درمانی و مراقبت‌های پزشکی پیشرفته برخوردارند، متوسط طول عمر بیشتر است.</p>	۶
۷	<p>ساعت واقعی چه تفاوتی با ساعت رسمی دارد؟</p> <p>زمان واقعی در مکانهای مختلف بود که مبنای آن موقعیت خورشید در آسمان است اما در زندگی روزانه نمی‌توان از ساعت واقعی استفاده کرد. چندین سال پیش، کشورها در یک اجلاس بین‌المللی، توافق کردند که به جای ساعت واقعی از ساعت رسمی استفاده کنند. در ساعت رسمی کره زمین به ۲۴ قایق ساعتی تقسیم شده است که هر قایق ۱۵ درجه پهنا دارد و یک ساعت را به خود اختصاص داده است.</p>	۷
۸	<p>دو مورد از جشنها و آئینهای دوره صفوی را نام ببرید.</p> <p>نوروز- آیین سوگواری اما حسین</p>	۸
۹	زیست بوم بیابان را توضیح دهید.	۹

	<p>به سرزمین های خشکی که میزان بارندگی سالیانه آنها کمتر از 50 میلی متر باشد، بیابان گفته می شود. بخش عمده ای از بیابان های گرم و خشک جهان در مجاورت مدار رأس السرطان و رأس الجدی واقع شده اند؛ مانند صحراء در آفریقا، رب عالخالی در عربستان و لوت در ایران. وقتی سخن از بیابان به میان می آید، ما به یاد مناطق گرم می افتخیم؛ در حالی که بیابان نهای سرد نیز در جهان وجود دارند. بیابان گُبی که اطراف آن را کوه فرا گرفته است، جزء بیابان های سرد جهان است. بیابانها از نظر پوشش گیاهی فقیرند و فقط درختان یا بوته های خاردار، که در مقابل خشکی هوا و تبخیر مقاوم اند یا آب را در خود ذخیره می کنند، می توانند در آنجا زندگی کنند.</p>	
۲	<p>مهم ترین عواملی که باعث تخریب زیستگاهها می شوند را نام ببرید.</p> <p>۱- ایجاد و گسترش شهرها و روستاهای ساختن پل، جاده، ساختمان ها و سدها بدون برنامه ریزی و توجه به جنبه های زیست محیطی</p> <p>۲- فعالیت های صنعتی و تولید انبوه کالاها در کارخانه ها</p> <p>۳- مصرف گرایی و تولید انبوه زباله</p> <p>۴- شکار و تجارت اعضای بدن حیوانات.</p>	۱۰
۲	<p>تفاوت کوه های جوان و پیر چیست؟ توضیح دهید.</p> <p>کوه های بسیار مرتفع جزء ناهمواری های جوان هستند. این کوه ها شبی تندی دارند و دره های بین آنها تنگ و به شکل ۷ است. به عکس، در کوه های کم ارتفاع با گذشت زمان و فرسایش، قله ها به شکل گنبدی در آمده اند و شبی دامنه ها ملایم است. این کوه ها دره های باز به شکل U دارند.</p>	۱۱
۲	<p>در مورد نهضت تباکو هر چه می دانید بنویسید.</p> <p>در دوره ناصرالدین شاه، توتون و تباکو از عمدۀ ترین محصولات کشاورزی ایران بود. در آن زمان یک نفر انگلیسی به نام تالبوت با پرداخت رشوه به درباریان، امتیاز احصاری خرد و فروش توتون و تباکوی ایران را به مدت پنجاه سال به دست آورد. براساس این امتیاز، ایرانیان نمیتوانستند محصول توتون و تباکوی خود را به کسی غیر از او بفروشند. در مقابل، تالبوت نیز تعهد کرده بود که هر سال 15000 لیره انگلیس به همراه یک چهارم سود سالانه خود را به حکومت ایران پرداخت کند.</p> <p>مردم و به ویژه بازار گنان با آگاهی از نتایج زیان با ارقتاصادی این امتیاز، در شهرهای مختلف شروع به اعتراض و مخالفت کردند. روحانیان در صف مقدم این اعتراض قرار گرفتند و خواهان لغو امتیاز تباکو شدند. ناصرالدین شاه به خواسته مخالفان اعتنایی نکرد و آیت الله میرزا حسن شیرازی، مرجع تقلید شیعیان در سامرا، در حمایت از نهضت، استفاده از توتون و تباکو را حرام اعلام کرد. این حکم شرعی سبب شد که مردم و حتی کارکنان کاخ ناصرالدین شاه، قلیانها را بشکنند و از مصرف توتون و تباکو خودداری کنند. با اوج گرفتن نهضت، ناصرالدین شاه مجبور شد امتیاز را لغو کند و غرامت و خسارت نیز به تالبوت پردازد. نهضت تباکو نخستین حرکت جدی مردم ایران برای رهابی از نفوذ و سلطه خارجی و ایستادگی در برابر ستم داخلی بود و پیروزی آن حس اعتماد به نفس و روحیه مقاومت و مبارزه را در مردم تقویت کرد.</p>	۱۲